

Amsterdam, 13 april 2022

Betreft: einde aan formaline in voetbaden
Bijlage: onderzoek Wakker Dier naar voetbaden

Geachte minister Staghouter,

Ontstekingen en wonden aan de klauwen van koeien zijn een groot welzijnsprobleem in de melkveesector. Naar schatting heeft jaarlijks minstens de helft van de Nederlandse melkkoeien er last van. Alsof dat nog niet erg genoeg is, wordt er geregeld zout in de wonden gestrooid. Bijna letterlijk, want veel melkkoeien worden gedwongen om door een bad met formaline te lopen. Wij vragen u een einde te maken aan deze barbaarse behandelmethode.

Preventieve aanpak

Klauwproblemen leiden tot veel pijn, ongemak en kreupelheid. Het is een van de belangrijkste redenen om koeien vroegtijdig af te voeren naar de slacht. Daarnaast blijkt uit recent onderzoek dat de prevalentie van klauwproblemen de laatste vijf jaar bijna niet is veranderd. Dat ontstekingen alom voorkomen laat zien dat de melkveesector haar zaken niet op orde heeft. U kunt ervoor zorgen dat klauwproblemen minder voorkomen door ze preventief aan te pakken. Zo kunt u weidegang bij melkvee stimuleren en ervoor zorgen dat stalvloeren geschikt zijn voor koeien: droog, zacht en zonder een laag poep.

Behandelmethodes

Een deel van de melkveehouders kiest nu een andere aanpak om klauw infecties onder controle te houden. Zij laten de koeien regelmatig door een voetbad met een desinfecterende vloeistof lopen. Het meest gebruikte middel in deze baden is formaline: een bijtende, kankerverwekkende stof. Ook het verboden en milieuvervuilende kopersulfaat lijkt nog altijd illegaal te worden ingezet, ondanks dat het al sinds 2006 verboden is.

Bijtend bad

Formaline is door de EU geclassificeerd als een stof die kanker kan veroorzaken. Het is giftig en kan bij aanraking met de huid tot irritaties en zelfs tot brandwonden leiden. Naast dat formaline bijt in open wonden, werkt de stof het genezingsproces juist tegen en kan het daardoor een ontsteking verergeren. Het wordt dan ook sterk afgeraden om koeien met open wonden door de voetbaden te laten lopen, omdat dit erg pijnlijk is. Maar melkveehouders weten niet precies welke koeien open wondjes aan hun voeten hebben.

Een ander probleem is dat formaline snel verdampt en zo een gevaar vormt voor melkveehouders en hun koeien. Als gas veroorzaakt het sterke irritatie aan de ogen, keel en luchtwegen. Bij herhaalde blootstelling kan zelfs permanente blindheid of reukverlies optreden. Vanwege de schadelijke eigenschappen van formaline is het gebruik ervan in voetbaden verboden in België. Er wordt ook al jarenlang gesproken over een mogelijke afschaffing van het omstreden product in Nederland of zelfs Europa.

Niet effectief

Het is niet nodig om formaline te gebruiken in voetbaden. Experts en literatuur die wij hebben geraadpleegd geven aan dat het niet bewezen is dat formaline beter werkt dan andere – niet schadelijke en bijtende – stoffen. Een groot deel stelt zelfs dat een voetbad en/of het gebruik van formaline helemaal geen nut heeft. U kunt hier meer over lezen in ons bijgevoegde onderzoek.

Doelloze, vermijdbare pijn

Het gebruik van formaline kent enkel verliezers. Bovenal wordt de melkkoeien extra pijn toegebracht: een absurde en onacceptabele situatie. We vragen u daarom om het gebruik van formaline, alsook vergelijkbare bijtende alternatieven, niet langer toe te staan en erop toe te zien dat deze wegblijven uit de veehouderij.

Ik kijk uit naar uw reactie.
Hoogachtend,

Anne Hilhorst
Directeur
Stichting Wakker Dier